

נאמנות או הישרדות: דילמת החות'ים בקרב בין ישראל לאיראן

03.03.2026 | נועה לזימי | written by

עד כה החות'ים לא הצטרפו ישירות לעימות בין ישראל וארצות הברית לאיראן. השאלה המרכזית היא האם ההימנעות הזו תחזיק מעמד, או שמא היא עומדת להשתנות בקרוב, בהתאם למשך המתקפה המשולבת ולעומק השלכותיה על המשטר האיראני והסביבה האזורית.

יש כמה סימנים המעידים כי פניהם להסלמה. האחד הוא שלפי דיווחים, איראן הנחתה את החות'ים לפעול באזור באב אל-מנדב והים האדום ☒ ציר ימי רגיש בעל חשיבות אסטרטגית עולמית. מבחינת טהראן, מדובר בכלי לחץ משמעותי עם השלכות לכלל האזור. החות'ים מצדם עלולים לשוב ולתקוף ספינות מסחריות העושות את דרכן לישראל או מזהות עמה, מבלי בהכרח להיגרר לעימות ישיר עם האמריקאים, בהתאם להפסקת האש ממאי 2025, שבמסגרתה הבהירו כי ההסכם אינו כולל את ישראל.

בנוסף, בנאום שנשא לאחרונה הצהיר מנהיג הארגון, עבד אל-מלכ אל-חות'י, כי תנועתו עומדת בסולידריות מלאה עם איראן וכי היא "ערוכה לחלוטין לכל התפתחות". הוא קרא לתומכיו לצאת לעצרות המוניות בצנעא ובמחוזות נוספים. ייתכן כי מתוקף השותפות האסטרטגית ארוכת השנים בין טהראן לצנעא, שאפשרה לחות'ים ליהנות ממומחיות איראנית ומהספקת אמצעי לחימה, הנהגת הארגון לא תוכל להרשות לעצמה שלא להפגין תמיכה ממשית. גם אם לא תצטרף ללחימה רחבת היקף, ייתכן שתבחר במהלך סמלי או מוגבל שיבטא מחויבות.

יש הסבורים כי החות'ים ינצלו את העימות הנוכחי על מנת לחזור למרכז הבמה ולא יסתפקו בתמיכה סמלית בלבד. המיליציה התימנית הפגינה את תעוזתה בעבר ורואה את עצמה כארגון מוביל בציר ההתנגדות האיראני ☒ מיתוג שבכוונתה לחזק לנוכח הצטרפות חיזבאללה הלבנוני למערכה וההתגייסות המיידית, אם כי היחסית מצומצמת בהיקפה לעת עתה, של המיליציות הפרו-איראניות בעיראק לצד איראן.

ברקע האמור מומחי ביטחון מזהירים כי מאז הפסקת האש ברצועה ניצלו החות'ים את הזמן להתעצמות משמעותית ולהכנות צבאיות, לרבות תרגילים קרקעיים. על אף העובדה שטפטופי הירי שלהם במהלך הסבבים הקודמים עם ישראל נחלו כישלון, כאשר רובם המוחלט של הטילים יורטו בהצלחה, ניתן לזהות השתכללות באמצעי הלחימה, כולל שימוש תקדימי בטילים בעלי ראש מתפזר.

גורמי ההרתעה המרסנים

עם זאת, לחות'ים יש גם שיקולים מרסנים. שיגורים לעבר ישראל או פגיעה בשיט הבינלאומי בים האדום עלולים לגרור תגובה ישראלית, ואולי גם אמריקאית, עוצמתית במיוחד, בוודאי אם התוקפנות החות'ית תופנה כלפי נכסים ובסיסים אמריקאיים במזרח התיכון. הנהגת הארגון מכירה היטב את עוצמת המענה האמריקאי, כפי שזו באה לידי ביטוי במבצע תקיפות אווירי וימי נרחב ("פרש קשוח") נגד החות'ים בתימן במרץ 2025 בתגובה להתקפותיהם בים האדום, וסביר שאינה מעוניינת לשוב ולחוות אותו.

גם ביחס לישראל קיים גורם הרתעה משמעותי, הן מניסיון עבר הכולל פגיעה קשה בנמלים, בתשתיות ובחיסול בכירים. יש לשער כי חיסול המנהיג העליון עלי חמינאי במתקפה המשולבת כבר ביומה הראשון נותן אף הוא את אותותיו. מסר כזה אינו נעלם מעיניו של אל-חות'י, וספק אם ירצה להעמיד את עצמו בסיכון דומה.

מכאן שהחות'ים ניצבים בפני דילמה: נאמנות אסטרטגית לאיראן ומינוף המלחמה להקרנת עוצמה אזורית אל מול אינטרס הישרדותי ברור. אם יבחרו להצטרף למערכה, סביר שהמהלך יהיה מדוד ומוגבל. כזה שיאפשר הצהרת סולידריות והקרנת כוח מבלי להיגרר לעימות מתמשך שעלול לגבות מהם מחיר כבד במיוחד. לצד זאת, על ישראל להיערך גם לאפשרות חמורה יותר, שלפיה החות'ים יחליטו ליטול סיכון משמעותי ולהצטרף ללחימה כשחקן מוביל בציר ההתנגדות.

פורסם בישראל היום, בתאריך 03 במרץ 2026.